

Minder geld voor dagbesteding

Tekst: Evert Visser (www.evertvisser.nl)

Dagbestedingsprojecten, zoals werken op een zorgboerderij of in een koffiehuis, krijgen de komende jaren minder geld van de overheid. Het toewijzen van zorgzwaartepakketten is hieraan debet. Hoewel nog niet duidelijk is hoeveel het tekort gaat oplopen, voorzien de instellingen wel al financieringsproblemen.

Waar praten we over? Het ministerie van VWS verdeelt het geld voor (gehandicapten)zorg sinds januari 2009 geleidelijk op een andere manier. Kreeg een instelling voorheen geld voor een gemiddeld aantal uren van alle cliënten samen – waarbij de instelling het geld zelf mocht verdelen -, tegenwoordig wordt de financiering meer op het individu afgestemd en worden zorgzwaartepakketten (ZZP) toegewezen. Het Centraal Orgaan Indicatiestelling Zorg (CIZ) is hiervoor verantwoordelijk. Zij beoordeelt welke hulp iemand nodig heeft, wat voor zorg en begeleiding iemand mag verwachten en hoeveel zorg, uitgedrukt in uren per week.

Instellingen krijgen voor mensen met een grotere zorgvraag zodoende meer geld dan mensen met een kleine zorgvraag zoals mensen met een lichte geestelijke beperking die gebruikmaken van dagbesteding. De zorgzwaartebekostiging wordt de komende drie jaar geleidelijk ingevoerd, zodat instellingen kunnen wennen aan de nieuwe manier van financieren. Ze moeten in de tussentijd kiezen op welke manier ze de zorg zo optimaal mogelijk kunnen blijven bieden.

Financiering nog onduidelijk

Zorgaanbieder Reinaerde weet nog niet precies hoe de dagbesteding uiteindelijk gefinancierd gaat worden. Maar de instelling verwacht wel dat de bezuinigingen ingrijpende gevolgen gaan hebben voor de organisatie. Dat zegt Anton Maas, voorzitter van de Raad van Bestuur. "Reinaerde moet dit jaar 2% bezuinigen en volgend jaar vooral voor de woonzorg voor kinderen en bij werk en dagbesteding. Hoeveel geld we uiteindelijk moeten verdelen, wordt pas eind 2009 helder. Dat maakt het moeilijk nu al plannen te maken."

Een ander nadeel is volgens Maas ook dat de zorgzwaartebekostiging weinig rekening houdt met kinderen. "Het nieuwe systeem vergelijkt kinderen met volwassenen die begeleiding bij het wonen en leven krijgen. Kinderen met een beperking hebben meer opvoedingsbegeleiding nodig, met als gevolg dat de financiering ontoereikend is voor het leveren van de benodigde zorg. Wel komt er gelukkig inmiddels een toeslag voor dagbesteding voor kinderen."

Zorgkloof blijft bestaan

Maas noemt ook enkele positieve punten van de ZZP systematiek. "Het is juist dat instellingen voor mensen met een grote zorgvraag het meeste geld ontvangen. Ook vind ik het goed dat indicatiestelling en financiering aan elkaar worden gekoppeld. Het budget wordt nu onafhankelijk van de zorgaanbieder vastgesteld en er wordt zichtbaar voor welk bedrag zorg geleverd kan worden. Probleem is wel dat de overheid de kosten van de ABWZ-uitgaven wil drukken en ten onrechte denkt dat de bekostiging budgettair neutraal kan worden uitgevoerd. Dat betekent dat er op een aantal gebieden een aanzienlijke zorgkloof blijft bestaan."

30% minder

Volgens beleidsmedewerker Henk Stoel van Stichting Philadelphia Zorg kan de omslag van collectieve (plaats) gebonden financiering naar individuele financiering leiden tot knelpunten. "Voorheen was de besluitvorming gebaseerd op het collectieve, terwijl straks de individuele wensen van de cliënten een grotere stempel op het geheel drukken. Instellingen moeten hierop dus op een adequate manier

reageren. Dat lukt niet zomaar van de een op de andere dag; daar gaat tijd overheen.”

De beleidsmedewerker noemt de harmonisatie tussen de verblijfszorg (intramuraal) en de thuiswonende cliënten (extramuraal) – veroorzaakt door de ZZP-indicatie - “op zich terecht”. Iedere cliënt heeft – ongeacht zijn of haar woonsituatie – recht op gelijkwaardige kwaliteit van woonzorg en dagbesteding.” Aan de andere kant brengt dit volgens de geïnterviewde een grote verschuiving in financiën teweeg van ongeveer 30% ten nadele van de extramuraal zorg.

Hoop op overgangperiode

Stoel: “De tarieven die aanbieders van de overheid ontvangen voor kleinschalige projecten, zoals cliënten die bij een zorgboerderij werken, liggen vanaf volgend jaar dus een flink stuk lager. En dat is jammer, want juist dit soort projecten dragen bij aan de vermaatschappelijking van de zorg. Onze hoop is gevestigd op een werkbare overgangperiode, zodat we stapsgewijs de gevolgen kunnen spreiden over meerdere jaren en naar alternatieven kunnen zoeken. Dat is nodig, omdat veel informatie nog steeds niet volledig is en de overheid nog niet op alle onderdelen duidelijkheid kan verschaffen. De komende maanden zullen we intern de exacte gevolgen in kaart gaan brengen.”

Uit de verhalen blijkt dat organisaties moeten gaan snijden in hun dagbesteding, maar op welke manier ze hun geld straks moeten en kunnen verdelen is nog niet duidelijk. Logisch, instellingen hebben nog geen overzicht over hoeveel geld ze precies krijgen. Over het hoe en wat van de veranderingen komt naar verwachting de komende maanden meer duidelijkheid.